

SINONIMIA ÎN TERMINOLOGIA BIOMEDICALĂ DE ORIGINE ENGLEZĂ

Synonymy in the English Biomedical Terminology

Oana BADEA¹

Abstract

Biomedical terminology in Romanian has been enriched quite a lot lately, not only due to the significant influence of the English language, but also because of the relationships that have been developing among the terms already existing in the language and the new ones. Thus, the present study comprises the analysis on Romanian medical terms of English origin and their aboriginal synonymous correspondents in the Romanian medical terminology. The dictionaries used to select the synonymous pairs of medical terms were the Medical Dictionary (2007) and The Great Dictionary of Neologisms (2007).

Keywords: biomedicine, terminology, the English language, influence, synonymy

1. Sinonimia – caracteristici generale

Limba reprezintă un sistem de semne organizat pe mai multe nivele pentru a oferi vorbitorului structuri, posibilități și opoziții funcționale, pentru ca acesta să poată alege numai ceea ce consideră necesar pentru exprimarea ideilor sale la un moment dat. Astfel, mecanismul vorbirii trebuie să fie corelat cu cel al gândirii; de aceea, pentru ca un termen anume să poată exprima o idee, sunt necesare două momente: 1) analiza termenului dat printr-un raport sintagmatic și 2) folosirea unuia sau mai multor termeni printr-un raport asociativ (Saussure, 1998 : 142). În timpul vorbirii, subiectul recurge la o selecție din totalitatea mijloacelor de expresie, postulând astfel, **sinonimia**. Totuși, selectarea unui anumit termen nu ține doar de un singur nivel al limbii, aceasta din urmă fiind concepută ca un sistem care implică relații de interdependență între compartimentele ei. Putem afirma că sinonimia reprezintă *transmiterea aceleiași informații de către două sau mai multe structuri diferite*.

Pentru a putea defini **sinonimia**, este necesar să se urmărească două direcții: una semantică și alta structurală. Definițiile de tip semantic prezintă sinonimele ca fiind „două expresii (cuvinte, grupuri de cuvinte, enunțuri) cu formă diferită și cu același sens” (Ducrot, Schaeffer, 1996 : 310). În lingvistica românească, sinonimele sunt definite ca și „complexe sonore diferite, dar cu același înțeles sau cuvinte diferite ca formă, dar apropiate sau identice ca sens” (Graur, Stati, Wald, 1971 : 267). Tot Graur, Stati, Wald (1971 : 267) prezintă o altă definiție de tip semantic a sinonimelor ca fiind „semnificați diferiți care exprimă aproximativ același semnificat”. Deși folosesc modalități de

¹ Teaching Assistant, University of Medicine and Pharmacy, Craiova

exprimare diferite, majoritatea lingviștilor ajung la un consens, și anume acela că sinonimele lexicale reprezintă *corpuri fonetice diferite, dar care transmit aceeași informație*.

În ceea ce privește definiția structurală a sinonimiei, aceasta se bazează în primul rând pe principiul **comutabilității**. Lingvistica generală prezintă sinonimele ca având două direcții diferite: „doi termeni sunt sinonimi atunci când au posibilitatea de a se substitui unul pe celălalt într-un singur enunț izolat sau în toate contextele” (DLSL, 1994). Principiul comutabilității a fost utilizat și în lingvistica românească pentru definiția sinonimelor lexicale din punct de vedere structural, astfel: sinonimele reprezintă „atât cuvinte cu sensuri absolut identice, cât și cuvinte cu sensuri apropiate, ce permit substituirea lor în anumite contexte, fără a se pierde din vedere identitatea obiectului desemnat” (Șerban, Evseev, 1978 : 191).

Cele două direcții menționate mai sus se regăsesc în literatura de specialitate și îmbinate, sub forma sinonimelor ce reprezintă „unități lexicale diferite cu același semnificat și substituibile unele celorlalte” (DLSL, 1994). Precizăm că acest punct de vedere îl găsim cel mai convenabil pentru definiția cât mai clară a sinonimelor.

2. Sinonimia în terminologia românească (cu aplicație la cea biomedicală)

Deși reprezintă un efect important al funcționării diferitelor procedee de îmbogățire a limbii, mai ales în lexicologie, în ceea ce privește limbajele specializate **sinonimia** este considerată un „viciu” destul de grav, deoarece afectează claritatea și precizia termenilor folosiți (Maneca, 1967 : 493). Conform aceluiași autor, sinonimia în terminologie nu este recomandabilă, deoarece împiedică unificarea terminologică, generând astfel confuzii și interpretări eronate; cu toate acestea, sinonimia este prezentă și în domenii de activitate specializate, cum ar fi științele medicale, juridice, economice sau tehnice. Lingvista Mariana Ploae-Hanganu susține aceeași opinie prezentată mai sus privind sinonimia în terminologie, și anume: „Postulatul univocității între denumire și noțiune, în cazul termenului, are în special valabilitate teoretică, pentru că în realitate, nu se verifică întotdeauna. Pentru una și aceeași noțiune, se pot întâlni denumiri diferite, constituindu-se cazuri de sinonimie” (Ploae-Hanganu, 1995 : 530).

Există, totuși, și opinii contrare celor menționate anterior. Astfel, Marcus Solomon susține ideea că pentru fiecare frază, în limbajul științific, există o infinitate de fraze cu semnificație identică: expresia științifică este închisă, adică este independentă de receptorul ei (Marcus, 1970 : 32-52). Se menționează și faptul că o expresie, fie ea și matematică, naște în mintea fiecărui cititor o asociație de idei, gânduri, în funcție de cultura, imaginația și personalitatea cititorului (Ibidem). Conform lui Slavian Guțu (1992 : 36), nu este neapărat necesară eliminarea sau evitarea sinonimiei în ceea ce privește terminologiile de specialitate, în următoarele cazuri:

- în construirea definiției terminologice, fie prin întrebuințarea de sinonime sau echivalente din alte limbi, fie prin folosirea de sinonime din aceeași limbă sau parafrizare intralingvistică;

- în procesul elaborării tezaurelor terminologice, deoarece termenii sunt inventariați și descriși pe baza relațiilor de echivalență, ierarhice și asociative;
- atunci când unul dintre cei doi termeni reprezintă forma scurtă a celuilalt, pentru economia lingvistică a comunicării.

Dicționarele care au stat la baza acestui studiu au fost DM (*Dicționar Medical*, Rusu, 2007) și MDN (*Marele Dicționar de Neologisme*, Marcu, 2007). În ceea ce privește cauzele sau sursele apariției sinonimiei în terminologia biomedicală, acestea sunt multiple, după cum urmează:

1. dicționarele bilingve sau poliglote (Pavel-Rucăreanu, 2001 : 77), deoarece mulți termeni intră în sistemul terminologic al unei limbi prin traducerea „de dicționar”. Avem următoarele exemple de termeni biomedicali de origine engleză, ale căror **sinonime românești** pot fi privite ca și o **traducere a termenului respectiv din limba engleză**: *bypass* (< engl. *bypass*) -- *pontaj coronarian*, *GABA* (< engl. *abreviere GABA-Gamma-Amino-Butyric Acid*) – *acid γ -aminobutiric*, *non-self* (< engl. *non-self*) – *non-propriu*, *self* (< engl. *self*) – *propriu*, *sickle-cell* (< engl. *sickle-cell*) – *celulă seceră*, *tril* (< engl. *thrill*) – *freamăt*, *turnover* (< engl. *turnover*) -- *reînnoire biologică*;

2. în virtutea tradiției, unele dicționare specializate, cum ar fi și cel medical (DM, Rusu : 2007), păstrează un paralelism între **termenul latinesc** și **patronimul de origine engleză**, astfel: *bacil Flexner* (< Simon Flexner, anatomopatolog și bacteriolog american, director de cercetare medicală la Institutul Rockefeller din New York, 1863-1946) – *shigella flexneri*, *bacil Welch* (< William Henry Welch, anatomopatolog și igienist american, profesor la Spitalul Johns Hopkins, 1850-1934) – *clostridium perfringens*, *bacil Whitmore* (< Alfred Whitmore, chirurg al armatei britanice la Burma, 1876-1946) – *pseudomonas pseudomallei*, *boala Bateman* (< Thomas Bateman, medic englez, Londra, 1778-1821) – *molluscum contagiosum*, *boala Blount* (< Walter Putnam Blount, ortoped american, 1900-1992) – *tibia vara*, *boala Dercum* (< Francis Xavier Dercum, neurolog american, Philadelphia, 1856-1931) – *adipositas dolorosa*, standardizarea defectuoasă (Ciobanu, 1998 : 57);

3. standardizarea defectuoasă (Ciobanu, 1998 : 57);

4. intersectarea diverselor variante stilistico-funcționale ale comunicării în limbajul biomedical, cu diverse cupluri sau serii sinonimice în care termenii biomedicali prezintă opoziții variate; astfel, putem avea:

4.1. **termen patronim de origine engleză -- termen patronim de origine engleză – termen/ sintagmă specializat(ă) mai vechi/ veche în limbă**: *anemie Cooley* (< Thomas Benton Cooley, pediatru american, 1871-1945) – *talasemie majoră*, *anomalie tip Dalton* (< John Dalton, chimist, fizician și naturalist englez, profesor la Manchester, care a studiat daltonismul de care el însuși suferea, 1766-1844) – *protanopie*, *boala Andersen* (<

Dorothy Hansine Andersen, patolog american, 1901-1964) – *glicogeneză*, *boala Ballingall* (< Sir George Ballingall, chirurg englez, Edinburg, 1780-1855) – *maduromicoză*, *boala Barlow* (< Sir Thomas Barlow, medic englez, Londra, 1845-1945) – *scorbut infantil*, *boala Batten* (< Frederick Eustace Batten, neurolog englez, Londra, 1865-1918) – *lipofuscinoză neuronală*, *boala Bloodgood* (< Joseph Colt Bloodgood, chirurg american, 1867-1935) – *boală chistică a mamelei*, *boala Bowen* (< John Templeton Bowen, dermatolog american, 1857-1941) – *eritroplazie*, *boala Brill* (< Nathan Edwin Brill, medic american, New York, 1860-1925) – *tifos resurgent*, *boala Brill-Symmers* (< Nathan Edwin Brill, medic american, New York, 1860-1925, respectiv Douglas Symmers, patolog american, New York, 1879-1952) – *limfom gigantofolicular*, *boala Brinton* (< William Brinton, medic englez, Londra, 1823-1867) – *limită plastică*, *boala Caffey* (< John Caffey, pediatru american, 1895-1966) – *hiperostoză corticală infantilă*, *boala Chicago* (< Chicago, oraș în SUA) – *blastomicoză nord-americană / dermatită blastomitică*, *boala Christmas* (< Christmas, numele bolnavului de origine engleză la care s-a observat pentru prima oară lipsa factorului sangvin IX) – *hemofilie B*, *boala Cockayne* (< Edward Alfred Cockayne, medic englez, Londra, 1880-1956) – *nanism progeroid*, *boala Cogan* (< David Glendening Cogan, oftalmolog american, 1908-1993) – *apraxie oculomotorie congenitală*, *boala Cooper* (< Sir Astely Paston Cooper, chirurg și anatomist englez, Londra, 1768-1841) – *maladie chistică mamară cronică*, *boala Darling* (< Samuel Taylor Darling, medic american care a studiat paludismul, 1872-1925) – *histoplasmoză*, *boala Dukes-Filatov* (< Clement Dukes, dermatolog englez, 1845-1925, respectiv Nil Fedorovici Filatov, pediatru rus, Moscova, 1887-1956) – *rubeolă scarlatiformă*, *boala Farber* (< Sidney Farber, pediatru american, Boston, 1903-1973) – *hipogranulomatoză diseminată*, *boala Fenwick* (< Edwin Hurry Fenwick, urolog englez, Londra, 1856-1944) – *gastrită atrofică idiopatică*, *boala Forbes* (< Gilbert Burnett Forbes, pediatru american, 1915-2003) – *glicogenoză*, *boala Fothergrill* (< John Fothergrill, medic englez, Londra, 1712-1780) – *nevralgie de trigemen*, *boala Gee* (< Samuel Jones Gee, medic englez, Londra, 1839-1911) – *boală celiacă*, *boala Goodpasture* (< Ernest William Goodpasture, patolog american, Nashville, 1856-1960) – *boală cu anticorpi antimembrană bazală glomerulară*, *boala Gorham* (< Lemuel Whittington Gorham, medic american, New York, 1885-1968) – *osteoliză masivă idiopatică*, *boala Glisson* (< Francis Glisson, medic și anatomist englez, 1597-1677) – *rabitism*, *boala Hagner* (< Francis Randall Hagner, chirurg american, Washington, 1873-1940) – *osteopatie hipertrofiantă pneumică*, *boala Hailey-Hailey* (< William Howard Hailey, 1898-1967, respectiv Hugh Hailey, 1909-1980, dermatologi americani) – *pemfigus cronic benign familial*, *boala Hammond* (< William Alexander Hammond, neurolog american, New York, 1828-1900) – *atetoză*, *boala Heberden* (< William Heberden, medic englez, Londra, 1710-1801) – *angină pectorală*, *boala Helwig* (< E.B. Helwig, dermatolog american contemporan) – *keratoză foliculară inversată*, *boala Horton* (< Bayard T. Horton, medic american, Rochester, 1895-1980) – *arterită gigantocelulară*, *boala Hutchinson* (< Sir Jonathan Hutchinson, chirurg englez, Londra, 1828-1913) – *panarițiu melanic*, *boala Kennedy* (< Robert Foster Kennedy, neurolog american, New York, 1884-1952) – *amiotrofie bulboșpinală progresivă*, *boala Lane* (< John E. Lane, dermatolog american contemporan) –

eritem palmeoplantar simetric ereditar, boala Lawrence (< Robert Daniel Lawrence, medic diabetolog englez, Londra, 1895-1968) – diabet lipoatrofic, boala Little (< William John Little, chirurg englez, Londra, 1810-1894) – diplegie crurală, boala McArdle-Schmid-Pearson (< B. McArdle, pediatru englez contemporan, Rudi Schmid, medic și biochimist american contemporan, respectiv Carl M. Pearson, medic american contemporan) – glicogenoză tip V, boala Milton (< John Laws Milton, dermatolog englez, Londra, 1820-1898) – edem acut angioneurotic, boala Nettleship (< Edward Nettleship, oftalmolog englez, Londra, 1845-1913) – urticarie pigmentară, boala Osgood-Schatter (< Robert Bayley Osgood, chirurg ortoped american, Boston, 1873-1956, respectiv Carl Schatter, chirurg elvețian, profesor la Zurich, 1864-1934) – apofizită tibială anterioară, boala Plummer (< Henry Stanley Plummer, medic american, Rochester, 1874-1937) – adenom tiroidian toxic, boala Pyle (< Edwin Pyle, medic american, 1891-1961) – displazie metafizară familială, boala Sanders (< Murray Sanders, bacteriolog american, New York, 1910-1995) – heratoconjunctivită epidemică, boala Senear-Usher (< Francis Eugene Senear, dermatolog american, Chicago, 1889-1958, respectiv Barney Usher, dermatolog canadian, 1899-1978) – pemfigus eritematos, boala Sever (< James Warren Sever, chirurg ortoped american, Boston, 1878-1964) – epifizită a calcanelui, boala Stanton (< Sir Thomas Ambrose Stanton, medic englez, Londra, Kuala Lumpur, 1875-1930) – melioidoză, boala Sturge-Weber (< William Allen Sturge, medic englez, 1850-1919, respectiv Frederick Parkes Weber, medic englez, Londra, 1863-1962) – sindrom ancefalotrigeminal, boala Tay-Sachs (< Warren Tay, medic englez, Londra, 1843-1927, respectiv Bernard Sachs, neurolog american, New York, 1858-1944) – idiofie amaurotică familială, boala Taylor (< Robert William Taylor, dermatolog și venerolog american, New York, 1842-1908) – acrodermită cronică atrofiantă, boala Thomson (< Matthew Sydney Thomson, dermatolog englez, Londra, 1894-1969) – poikilodermie congenitală, boala Weber-Christian (< Frederick Parkes Weber, medic englez, Londra, 1863-1962, respectiv Henry A. Christian, medic american, 1876-1951) – paniculită nodulară nesupurativă, boala Whipple (< Hoyt George Whipple, patolog american, Rochester, 1878-1976) – lipodistrofie intestinală, boala Wilson (< Samuel Alexander Kinner Wilson, medic englez, Londra, 1878-1936) – degenerescență hepatolenticulară, factor Castle (< William B. Castle, medic american, 1897-1990) – factor intrinsec, factor Rosenthal (< Robert L. Rosenthal, medic american contemporan) – factor de coagulare, nevralgie Ramsay Hunt (< James Ramsey Hunt, neurolog american, New York, 1874-1937) – nevralgia ganglionului geniculat/ nevralgie geniculată, nod Keith-Flack (< Sir Arthur Keith, anatomist englez, Londra, 1866-1955, respectiv Martin William Flack, fiziolog englez, Londra, 1882-1931) – nod sinoatrial, nucleu Clarke (< Jacob Augustus Lockhart Clarke, neurolog englez, Londra, 1817-1880) – nucleu toracic /dorsal, punct McBurney (< Charles McBurney, chirurg american, New York, 1845-1914) – punct apendicular, reacție Hanger (< Franklin McCue Hanger, Jr., medic american, New York, 1897-1971) – teste de floclare, reacție Sabin-Feldman (< Albert Bruce Sabin, virusolog american, New York, 1906-1993, respectiv Henry Alfred Feldman, epidemiolog american, 1914-1984) – test de liză pentru toxoplasmoză, semn Robertson (< William Egbert Robertson, medic american, Philadelphia, 1869-1956) – semn de ascită, semn Saunders (<

Edward Watt Saunders, medic american, 1854-1927) – *sinkinezie mână-gură*, *sindrom Burnett* (< Charles Hoyt Burnett, medic american, 1913-1967) – *sindrom lapte-alkali*, *sindrom Carpenter* (< George Carpenter, pediatru englez, Londra, 1859-1910) – *acrocefalopolisindactilie*, *sindrom Cobb* (< Stanley Cobb, neuropatolog american, 1887-1968) – *angiomatoză medulo-cutanată*, *sindrom Cogan* (< David Glendenig Cogan, oftalmolog american, Boston, 1908-1993) – *apraxie oculomotorie congenitală*, *sindrom Conn* (< Jerome W. Conn, endocrinolog american, Michigan, 1907-1994) – *biperaldosteronism primar*, *sindrom Eagle* (< W. Eagle, otolaringolog american, 1898-1986) – *stilalgie*, *sindrom Edwards* (< J.H. Edwards, genetician englez, 1928-2007) – *trisomie 18*, *sindrom Freeman-Sheldon* (< Ernest Arthur Freeman, ortoped englez, 1900-1979, respectiv Joseph Harold Sheldon, pediatru englez, 1920-1964) – *distrofie cranio-carpotarsală*, *sindrom Harris* (< Seale Harris, patolog englez, 1870-1957) – *biperinsulinism organic*, *sindrom Hench-Rosenberg* (< Philip Showalter Hench, endocrinolog american, Rochester, premiul Nobel pentru medicină și fiziologie în 1950, 1896-1964, respectiv Edward Frank Rosenberg, medic american, Chicago, 1908-1997) – *reumatism*, *sindrom Hutchinson-Gilford* (< Sir Jonathan Hutchinson, chirurg englez, Londra, 1828-1913) – *progerie*, *sindrom Lowe* (< Charles Upton Lowe, pediatru american, Boston, n. 1921) – *sindrom oculo-cerebro-renal*, *sindrom Morris* (< John McLean Morris, chirurg american, 1914-1993) – *sindromul testiculului feminizat*, *sindrom Riley-Day* (< Conrad M. Riley, pediatru american, 1913-1995) – *disautonomie familială*, *sindrom Stevens-Johnson* (< Albert Mason Stevens, pediatru american, New York, 1884-1945, respectiv Frank Chambliss Johnson, pediatru american, 1894-1934) – *ectodermoză erozivă pluri-orificială*, *sindrom Trevor* (< David Trevor, chirurg ortoped englez, Londra, 1906-1988) – *displazie epifizară hemimelică*, *sindrom Verner* (< John Victor Verner, medic american, n. 1927) – *holeră endocrină* / *sindromul holerei pancreatice*;

4.2. termen patronim de origine engleză -- termen patronim de origine engleză/ variată: *boala Babington* (< Benjamin Guy Babington, medic englez al Marinei Regale, 1794-1866) – *boala Rendu-Osler*, *boala Herter* (< Christian Archibald Herter, medic și farmacolog american, New York, 1865-1910) – *boala Gee*, *boala Whitmore* (< Alfred Whitmore, maior chirurg al armatei britanice la Burma, 1876-1946) – *boala Stanton*;

4.3. doi termeni specializați derivați de la o siglă de origine engleză: *dopaază* (< engl. *abreviere DOPA- DihidrOxy-PhenylAlanine* + *-ază*) – *dopa-oxidază* (< engl. *abreviere DOPA- DihidrOxy-PhenylAlanine* + *-ază* și < gr. *Oxys* + *-ază*), *echovirus* (< engl. *abreviere ECHO- Enteric Cytopathogenic Human Orphan* + < Lat. *virus*) – *virus ECHO*, *LSD* (< engl. *abreviere LSD – Lysergic Acid Diethylamide*) – *lisergid*;

4.4. termen specializat derivat de la o siglă de origine engleză – termen specializat mai vechi în limbă: *apudomatoză* (< engl. *acronim de la APUD- Amine Precursor Uptake and Decarboxylation* + *-oză*) – *neoplazie endocriniană multiplă*, *IVS* (< engl. *abreviere IVS – InterVening Sequence*) – *intron*;

4.5. doi termeni comuni sau specializați de origine engleză: *immunoblotting* (< engl. *immunoblotting*) – *Western blot*, *maltobioză* (< engl. *malt* + < Lat. *bis* + *-oză*) – *maltoză*, *releasing factor* – *releasing hormone*, *stepaj* (< engl. *to step* + *-aj*) – *mers stepat*;

4.6. termen specializat de origine engleză – sintagmă biomedicală mai veche în limbă – există și cazuri în care termenul specializat de origine engleză a fost preluat, credem noi, pentru a deservi unei „comodități lingvistice” sau pentru o economie a comunicării între specialiști; astfel sintagma biomedicală sinonimică exista deja în terminologia biomedicală românească, constituindu-se de cele mai multe ori din doi termeni și, foarte rar, chiar din trei: *germoplasmă* (< engl. *germoplasm*) -- *plasmă germinativă*, *hiperbrachicefalie* (< engl. *hyperbrachycephaly*) – *brachicefalie exagerată*, *handicap* (< engl./ fr. *handicap*) – *deficiență fizică*, *histerolit* (< engl. *hysterolith*) – *calcul uterin*, *lipoblast* (< engl. *lipoblast*) – *celulă adipoasă*, *miodistrofie* (< engl. *myodystrophy*) – *degenerescență musculară nutrițională*, *normotonic* (< engl. *normotonic*) – *tonus muscular normal*, *oftalmolit* (< engl. *ophthalmolith*) – *calcul lacrimal*, *pancreatolit* (< engl. *pancreatolith*) – *calcul pancreatic*, *retinoblastom* (< engl. *retinoblastoma*) – *gliom retinian*, *tabescență* (< engl. *tabescence*) – *epuizare fizică*; ;

4.7. termen specializat de origine engleză (inclusiv eponim) – termen popular: *respirator Drinker* (< Philip Drinker, inginer american de sănătate publică, 1894-1972) – *plămân de oțel*, *semn Gunn* (< Robert Marcus Gunn, oftalmolog englez, Moorfields, 1850-1909) – *semnul încrucișării*, *sindrom Silverman* (< Frederic N. Silverman, medic american, 1917-2006) – *sindrom de copil bătut*, *sindromul Swan* (< Keneth C. Swan, oftalmolog american contemporan) – *sindromul petei oarbe*;

Putem observa o eterogenitate constantă în ceea ce privește fenomenul de sinonimie din terminologia biomedicală. Cu toate acestea, terminologia biomedicală reprezintă un teren fertil pentru apariția de serii sau relații sinonimice, mai ales datorită influenței considerabile pe care limba engleză a exercitat-o asupra terminologiei biomedicale românești în ultimele decenii.

3. Concluzii

Existența sinonimelor în terminologiile specializate, în general, și în cea biomedicală, în particular, este o realitate de necontestat. La fel ca univocitatea, non-ambiguitatea sau monoreferențialitatea, asinonimicitatea trebuie privită ca o simplă caracteristică ideală a unei terminologii. O modalitate de a fi ținută sub control poate fi realizată prin normarea și standardizarea sistemului terminologic biomedical, urmărindu-se cu precădere prevalența anumitor termeni sinonimici în funcție de uz. De asemenea, un text științific biomedical nu trebuie privit numai ca un simplu instrument informativ, ci să fie capabil să declanșeze unele reacții din partea receptorului său: acceptare, convingere, etc. Astfel, într-o anumită măsură, considerăm că prezența perechilor sau seriilor sinonimice din terminologia biomedicală trebuie acceptată, datorită unei nevoi permanente de accesibilitate către o comunicare științifică cât mai ușoară.

Bibliografie:

- Ciobanu, Georgeta, 1998, *Elemente de terminologie*, Editura Mirton, Timișoara.
- DLSL = Dubois, Jean, Giacomo, Mathée, Guespa, Louis, Marcellesi, Christiane, Marcellesi, Jean Baptiste, Mével, Jean Pierre, 1994, *Dictionnaire de linguistique et des sciences du langage*, Paris, Larousse.
- DM = Rusu, Valeriu, 2007, *Dicționar Medical*, Editura Medicală, București.
- Ducrot, Oswald, Schaeffer, Jean Marie, 1996, *Noul dicționar enciclopedic al științelor limbajului*, București, Editura Babel.
- Graur, Al., Stati, Sorin, Wald, Lucia, 1971, *Tratat de lingvistică generală*, București, Editura Academiei.
- Guțu, Slavian, 1992, „Considerații cu privire la principiile terminologiei tehnico-științifice”, în *RLSL*, nr. 1, p. 31-37.
- Maneca, Constant, 1967, „Probleme actuale ale terminologiei științifice și tehnice românești”, *LR*, XVI, nr. 6, p. 491-498.
- Marcus, Solomon, 1970, *Poetica matematică*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București.
- MDN = Marcu, Florin, 2007, *Marele Dicționar de Neologisme*, București, Editura SAECULUM VIZUAL.
- Pavel, Eugeniu,
- Rucăreanu, Costin, (2001), *Introducere în terminologie*, București, Editura Academiei Române, Editura Agir.
- Ploae-Hanganu, Mariana, 1995, „Specificul terminologiei ca știință în raport cu celelalte științe ale limbajului”, în *LR*, XLIV, nr. 9-12, p. 529-532.
- Saussure, Ferdinand de, 1998, *Cours de linguistique générale*, édition critique préparée par Tulio Mauro, Paris, Payot, 1976; în traducere românească, *Curs de lingvistică generală*, Iași, Editura POLIROM.
- Șerban, Vasile, Evseev, Ivan, 1978, *Vocabularul românesc contemporan*, Timișoara, Editura Facla.